

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: **Музеите в нашия свят. Съвременни аспекти на музеологията**

Лектор: доц. д-р Светла Ракшиева

Телефон: 0885 306414

Имейл: sve_rakshieva@abv.bg

Хорариум: 20 часа

Контрол и оценяване на придобитите знания и умения - събеседване, кратка писмена работа

Анотация (до 150 думи):

Лекционният курс ще запознае докторантите с музеологията като наука – обект и предмет; школи; теория и методи. С основните понятия: музей, музеен предмет, експозиция, експозиционен дизайн; с работата, функционирането и дейностите на музея: музейни фондове и колекции; представяне на музейните ценности; принципи на експониране; музейна комуникация; публика; образователни програми; музеен мениджмънт и управление на музея; музеяят като културен институт; нормативна база за опазване на културното наследство (международна и национална); съвременни тенденции в музеологията и работата на музеите в България. Новата музеология и съвременни тенденции в развитието на музеите. Представя се генезиса и развитието на музея по света и в България: възникване и развитие на колекциите и музеите; развитие, постижения и проблеми на музеите и музейното дело в България; музейната мрежа в България.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Тема 1.: Генезис и историческо развитие на музея. Музеите в България – от Възраждането до днес.

- Музеологията – нова научна дисциплина: история, теория, методология
- Функции на музея, основни и специфични музейни дейности
- Музейният предмет. Музеен фонд, музейни колекции. Профилиране на музеите
- Музейна експозиция – видове, основни принципи на експониране. Музеен дизайн
- Музейна документация. Музеен архив.
- Музейна комуникация. Музеят и публиката. Културен туризъм
- Музейни образователни програми. Забавление в музея
- Опазване на музейните ценности – юридическа защита, международна и национална нормативна база. Международни организации, свързани с културното наследство и музеите.
- Опазване и съхранение на музейните ценности – консервация и реставрация
- Музеят и високите технологии – реален и виртуален музей. Тенденции в развитието на музеите в съвременността

Компетентности, придобити в резултат на обучението (3-5 точки):

Курсът по Музеология за докторанти е насочен към повишаване квалификацията и специализация на музеолози и специалисти за нуждите на музеите и музейните комплекси в

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

България – компетентности по опазване и съхранение на движими и недвижими културни ценности, уреждане на изложби, теоретични постановки на музеологията.

Литература:

Бонева, Л. 2011. Теория на музейната експозиция. Основен курс за дизайнери, С. 2011, Национална художествена академия.

Бонева, Л. 2007. Музейните изложби. Пространство, колекции, публика, С.

Бонева, Л. 1989. Музеят и взаимодействието на културите. – МИФ, 2, 54-64.

Бонева, Л. 2002. Музейни експозиции, музейни педагози, музейни публикации. – В: Музейни образователни програми. С., Републикански научно-методически център по музейзнание.

Борисова, С. 2000. Ролята на мениджмънта в музейзнанието. – Анали, № 3-4.

Българските музеи в условията на членството на страната в Европейския съюз. Сборник материали от Юбилейната национална научна конференция по случай 130 години музейно дело и 95 години музей в Сливен. Сливен 2009.

Ваклинова, М. 2002. Музеят – в миналото или към бъдещето. – Проблеми на изкуството, №2, 3 – 10.

Василев, С. 1992. Опит за изясняване целите и задачите на музейната педагогика. – Годишник на музеите в Северна България, кн. 18. Враца.

Вестерлунд, С. 1986. Передвижные выставки. Двадцатилетний опыт. – Museum, 152, 14 – 20.

Генова Й. 1992. Музеоложки четения по проблемите на музейната учебно-възпитателна дейност. – Известия на НИМ, т. IX.

Глузберг, Х. 1990. Музеологията като теория на обществената практика. –Изкуство, бр. 4.

Град – етнология – музей. Материали от Юбилейна научна конференция по повод 20 години от откриването на Музея на градския бит от края на XIX .- началото на XX век (Къщата на Калиопа) за посетители. – Известия на Регионален исторически музей Русе, книга XIII. 2008

Джаджев, И. 1992. Културната мисия на музея. – Известия на НИМ, т. IX.

Другият музей. Образователните програми в музеите и галериите. Център за изкуства „Сорос“, С. 1998.

Дюбе, Ф. 1995. Музеология: Союз теории и практики. -Museum № 183.

История на музеите и музейното дело в България. Плевен, 2003.

Йонг, А. Де, М. Скоугорд. Първите музеи под открито небе за народните традиции и музейните средства. – Museum № 175, Paris 1993.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

- Камерон, Д. 1971. Музеят и съвременният свят. –Музеи и паметници на културата, кн. 1.
- Кисьов, И. 2004. Музейното дело в България – документална хроника (1945 – 1990), С.
- Ковачева-Костадинова, В. 1995. Ретроспективен поглед към актуалния проблем музеи – музеология и политика. –Българска етнология, год. XXI 1995, кн. 4, 68 - 84.
- Ковачева-Костадинова, В. 1997. Исторически тенденции в музеологията и мястото на българските етнографски музеи. – В: Тракиецът и неговият свят. Материали от VIII Национална конференция на българските етнологи.Хасково 1995, 297 – 307.
- Кръстева, Ст. 2003. Студии по музеология, кн. 1 – 2, С.
- Ланде, Ю. 1978. Проблеми на музейната професия в съвременния свят. –Музеи и паметници на културата, год. XVIII, кн. 1.
- Ландри, Ч. 1998. Културната политика в България, С.
- Макдоналд, Дж. 1987. Музей будущего в глобальной деревне. -Museum № 155.
- Маноилова, И. 2002. Идеята на екомузея – поява, състояние и перспективи. -Българска етнология, год. XXVIII 2002, кн. 3, 80 - 101.
- Мануилова, И. Интернет-музеят и виртуалната етнографска експозиция. – Българска етнология, год. XXVII 2001, кн. 4, 63 – 78.
- Международноправна защита на културното наследство. Министерство на културата на Република България. София 2008.
- Миладинов, П. Първата европейска конференция на етнографските музеи. Париж, 22 – 24. 02. 1993. –Българска етнография, год. IV 1993, кн. 2, 106 – 110.
- Миладинов, П. 2002. Проблеми на съвременната музеология, С.
- Музеологията в България днес. Доклади и съобщения от Националната научна конференция Хасково, 15 – 16 ноември 2007 г. Министерство на културата, РИМ Хасково, 2007.
- Начева, Н. Музейната реклама в Испания – с поглед към две различни социокултурни ситуации. – Българска етнология, год. XXVII 2001, кн. 1, 61 – 75.
- Начева, Н. Националният етнографски музей във фокуса на медиите през 2000 г. –Българска етнология, год. XXIX 2003, кн. 4, 72 – 84.
- Недков, С. 1998. Музеи и музеология, С.
- Недков, С. 2000. Музеи на открито, С.
- Недков, С. История на музейното дело в България, С.
- Новые технологии. Виртуальный музей. -Museum № 191, 1997.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Норденсон, Е. В начале был Скандинав. – Museum № 175, 1993.

Пиотровски, Б. 1978. Международните изложби – забележително явление на съвременността. – Музеи и паметници на културата, №2, 33 – 37.

Попов, Р. Етнографските музеи в Европа пред едни и същи изпитания. – Българска етнология, год. XXVIII 2002, кн. 4, 91 – 100.

Портър, Дж. 1986. Выставки и форма их показа. – Museum, № 152, 38 – 44.

Разгон, А. М. 1976. Проблеми на музейната експозиция. – МПК, №2, 11- 13.

Розенберг, П. 1995. Время и пространство в музее. – Museum, № 185, 6 – 8.

Русев, Р. 1998. Музеят – накъде през XXI век?, С.

Русев, Р. 1999. Мисията на музея. С.

Русев, Р. 2000. Съвременни идеи в музеознанието, С.

Руссоли, Ф. 1978. Интелектуалната политика на ИКОМ. –Музеи и паметници на културата, год. XVIII, кн. 1.

Сачев, Е. 2000. Специфика и структура на музейната дейност, Добрич.

Сачев, Е. 2004. Социокомуникативна музеология, С.

Силяновска-Новикова, Т. Основи на музеознанието. София, Наука и изкуство 1972.

Станчева, М. 1979. По някои съвременни проблеми на експозицията и работата с публиката. – В: За музейната експозиция, 2. Свитък от материали. Изд. Дирекция „Музеи“ и Клуб на музейните работници 30 -44.

Станчева, М. Експозиция и историческа специфика. – МПК, № 1, 36 – 38.

Тенев, Р. 1992. Комуникативният дисонанс в музейната дейност – трудности и проблеми. – ИНИМ, т. 9, 266 – 268.

Тенева, Н. Националният етнографски музей на границата на две хилядолетия. – Българска етнология, год. XXVIII 2002, кн. 4, 79 – 91.

Эймс, М. Расширить доступ к музейным фондам. – Museum, № 145, 24 – 29.

Цекова, Е. 2002 Съвременното образование и музейната образователна политика. –Известия на НИМ, т. XIII, С.

Цекова, Е. 2007. Музейна комуникация и музейно образование, С.

Шаренкова, Р. Проектът „Приятели на Националния етнографски музей“. – Българска етнология, год. XXXII 2006, кн. 4, 60 – 70.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Шаренкова, Р. Относно пространствено-времените координати на „най-българския“ музей. – Българска етнология, год. XXXII 2006, кн. 3, 58 – 73.

Hooper-Greenhill, E. 1988. The “Art of Memory” and Learning in the Museum. – MMC, V.7, 129 – 137.

Hooper-Greenhill, E. 1991. A New Communication Model for Museums. – In: Kavanagh, G. (ed.) 1991. Museum Languages. Objects and Texts. Leicester. Leicester University Press.

Hooper-Greenhill, E. 1992. Museum and the Shaping of Knowledge.. London – NY. Routledge.

Hooper-Greenhill, E. 1994. Museums and their visitors. Routledge.

Hooper-Greenhill, E. 1999. Museum, media, message. Routledge.

Jordanova, L. 1989. Objects of knowledge: A historical perspective on museums. – In: Peter Vergo. The New Museology. London, 22 – 40.

Kavanagh, G. (Ed.) 1991. Museum Languages, Objects and Texts. Leicester. Leicester University Press.

Pears, S. (Ed.) 1994. Interpreting Objects and Collections. London.

Vergo, Peter. The New Museology. Reaktion books, 1989.

Walsh, K. 1992. The Representation of the Past. Museums and Heritage in the Post-modern World. London, Routledge

Допълнителна информация (по желание) (например: специални изисквания, лабораторно оборудване, предварителни знания):

.....
.....
.....